Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Vådområdeprojekt Stavids Å

Projektet genskaber vådområder langs Stavids Å ved at slynge vandløbet i et mere naturligt forløb og hæve vandløbsbunden. Det samlede projektområde udgør ca. 100 ha i ådalen nordvest for Odense.

Det er længe siden Stavids Å sidst strømmede i et naturligt forløb. De første reguleringer af Stavids Å fandt sted allerede før 1880, og i 1943-44 blev der udført flere reguleringer. Åen blev rettet ud og uddybet, og ådalen blev drænet. Det gav flere landsbrugsarealer, men det gav samtidig øget udledning af næringsstoffer – særligt kvælstof - til vandmiljøet.

Projektet etableres både på private lodsejeres jord og på arealer tilhørende Odense kommune. Der er indgået aftaler om vådområdedeklaration med de ca. 40 lodsejere, der er med i projektet. Projektområdet og det fremtidige slyngede forløb af Stavids Å ses på kortet.

Hvad får vi med projektet?

Vi genslynger Stavids Å på en strækning fra Dybvadsbro til Næsby. Herved forlænges åen med 1,1 km, og strækningen bliver 8,7 km lang. Vandløbsbunden hæves 0,4-0,8 meter.

Markdræn afbrydes, så der ikke længere er drænet landbrugsjord i ådalen, men vådområde. Dræn, som løber til fra højere liggende arealer bliver omlagt til overrisling i vådområdet. Nogle områder får frit vandspejl hele året – dvs. der kommer lavvandede søer eller sjapvand. Andre steder kommer der sump, våd eng eller tør eng. De største oversvømmelser vil ske om vinteren. Vi sikrer, at afdræningen af arealer udenfor projektområdet forbliver som hidtil.

Når kvælstofholdigt drænvand i fremtiden tilbageholdes i de nye vådområder går naturens egne bakterier i gang med at fjerne kvælstof fra vandet. Med projektet forventes en kvælstoffjernelse på ca. 23 tons N/år. Projektet bidrager til at forbedre vandkvaliteten i åen og nedstrøms i Odense Fjord.

De ændrede hydrologiske forhold i åen forbedrer forholdene for dyr og planter i åen. Vi håber på, at den sjældne og beskyttede Tykskallede Malermusling, som stadig lever i Ryds Å, på sigt igen kan etablere sig i Stavids Å. Når engene i ådalen bliver vådere, forbedres livsvilkårene for de mange fugle, dyr og planter, som lever der.

I forbindelse med projektet udlægges gydegrus forskellige steder i de nye åslyng, hvilket er til stor gavn for ørredbestanden.

For at opnå enge med en god biologisk variation skal vådområderne drives med afgræsning. Der er gode lodsejerinitiativer til at pleje vådområderne ved afgræsning og høslet.

Hele området bliver endnu smukkere med de slyngede åstrækninger og de våde enge.

Fordi der bliver vådere i ådalen flytter Odense Kommune sine stier højere op i landskabet. Desuden anlægger Odense Kommune en sti på ny jord, som kommunen har erhvervet, og de etablerer en bro. I fremtiden bliver det derfor muligt at cykle langs Stavids Å helt fra Næsbyhoved-Broby til Odense centrum.

Anlægsarbejde - Hvilke arbejder skal udføres og hvornår?
Anlægsarbejdet omfatter gravning af de nye åstrækninger, omlægning og afbrydelse af dræn, og etablering af diverse foranstaltninger for at sikre kloakker, regnvandsledninger, kabler, broer m.m. De strækninger, der ikke skal indgå i det fremtidige forløb af Stavids Å bliver fyldes op, og der laves stensikringer og udlægges gydegrus.

Gravearbejdet er startet i august 2011. Der ledes etapevis vand i de nye slyng. Vi forventer, at Stavids Å strømmer i hele sit nye forløb i starten af november 2011. Herefter følger retableringsarbejder. Nogle af disse, såsom grubning og såning forventes at afvente til sommeren 2012.

Finansiering af projektet
Projektet er budgetteret til at koste 17,7 millioner kroner og er financeret med 3,1 millioner kroner fra VMPII-midlerne og 14,6 millioner kroner fra Naturforvaltningsmidlerne.

Af de knap 18 millioner kroner går ca. 2/3 dele af pengene til jordfordelinger og erstatninger, mens ca. 1/3 går til projektering og anlægsarbejde.

Odense Kommune financierer de nye stier.

Supplerende oplysninger
Der er yderligere oplysninger om projektet på
www.naturstyrelsen.dk/Naturbeskyttelse/Naturprojekter/Projekter/Fyn/Stavids/

Supplerende oplysninger kan også fås ved at kontakte projektleder Vibeke Lindberg Birkelund, Naturstyrelsen Fyn, Sollerupvej 24, 5600 Faaborg, vibbi@nst.dk, 72543551

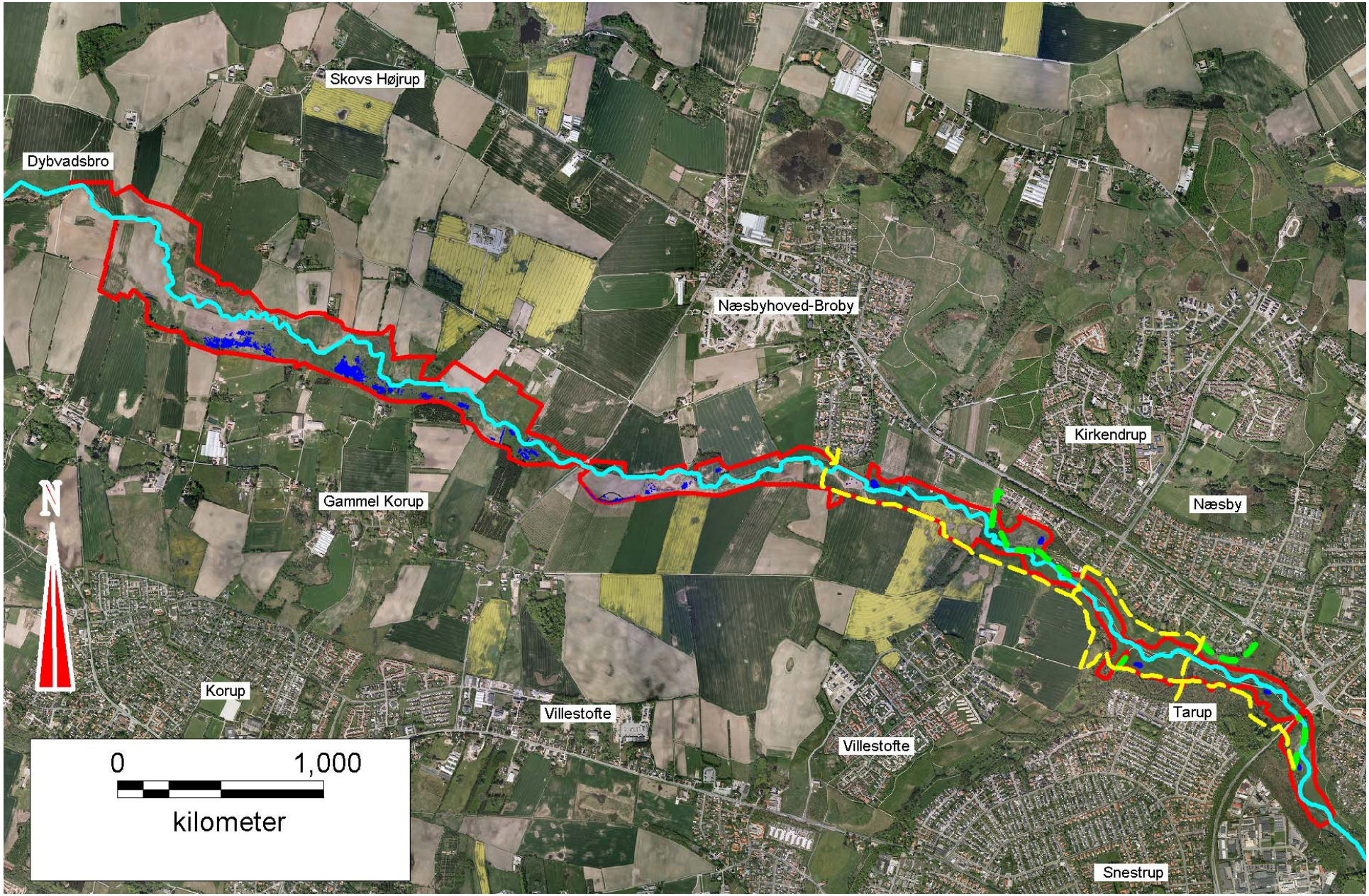
Skovs Højrup
Dybvadsbro
Næsbyhoved-Broby
Kirkendrup
Gammel Korup
Næsby
N
Korup
Villestofte
Villestofte
Tarup
0
1,000
kilometer
Snestrup